

Az utaló magatartás vesszőfutása – Jogalkalmazási dilemmák, dogmatikai kihívások és a változó perspektívák

A jog világa olykor hasonlatos a színházhoz, ahol az egyes cselekmények mögött a szereplők szándékai, reményei és félreértései keverednek, alakítva az események sodrását. Ebben a dinamikus térben az utaló magatartás intézménye olyan, mint egy finoman szőtt háló, amely megfoghatja azokat a cselekményeket, amelyek nem állnak egyértelműen a jog által kijelölt úton, de mégis mélyen hathatnak az emberek életére. Dolgozatom a „pókháló” kibontására vállalkozik, melyben megvizsgálom, hogyan is ítéli meg a bírói gyakorlat az utaló magatartást a magyar jogi szabályozás tükrében.

Kutatásom során főként a magyar bírói gyakorlatra támaszkodtam, de természetesen a hazai jogirodalom jelentős műveit is áttekintettem, hogy a lehető legszélesebb kontextusban vizsgálhassam az utaló magatartás helyét és szerepét a jogi környezetben. A vizsgálódásom célja bemutatni a magyar bírói gyakorlat metamorfózisát, továbbá feltárni azt, hogy milyen irányokban mozdult el a jogalkalmazás e különleges jogintézmény kapcsán, és milyen dogmatikai kérdések merültek fel az intézmény tárgyalása során.

Dolgozatom többek között tehát arra vállalkozik, hogy bemutassa az utaló magatartás kialakulását és fejlődését, valamint elemzi azokat a konjunktív feltételeket, amelyek nélkül a biztatási kár megállapítása nem lehetséges. A felsorolt vállalásokat a bírói gyakorlat analízisének, valamint a jogirodalom kvalitatív feldolgozásán keresztül viszem véghez. A vizsgálatom során a bírói gyakorlat különböző megközelítéseit is bemutatom, kiemelve a jogalkalmazók közötti nézetkülönbségeket. A kutatás során nem vettem igénybe mesterséges intelligencia alapú szoftvert, a dolgozat tézisei önálló kutató munkám eredményeként kerültek megfogalmazásra.

Az utaló magatartás szubszidiárius jellegének hangsúlyozása mellett dolgozatom célja továbbá az elhatárolási kérdések tisztázása is. Kiemelt teret szentelek azon kérdésre, hogy miként különböztethető meg az intézmény más szerződéses jogviszonyoktól és felelősségi tényállásoktól. Kutatásom során számos kérdés merült fel bennem, melyekre megpróbáltam választ adni, annak ellenére, hogy a jogalkalmazás számos esetben szerteágazó nézőpontot képviselt. A téma aktualitását álláspontom szerint nem kérdőjelezhető meg, mivel a jelenleg hatályban levő eljárásjogi kódexünk óta nem igazán található olyan közzétett bírósági határozat, amely a témával foglalkozna és azon esetek száma, ahol a bíróság az utaló magatartás jogcímén döntött szinte kikopott a gyakorlatból.